

Debele svinje (šeparji). Ptuj 10 din, Radovljica 8 din, Kranj 11—12 din kg žive teže.
Svinjske kože. Radovljica 10 din, Kranj 9 do 10 din kg.

Tržne cene

Žito. Maribor: pšenica 2.25—2.50 din, rž 2 din, ječmen 1.75—2 din, kornuza 2—2.50 din, oves 1.50 din, proso 2.50 din, ajda 1.50 din, proseno pšeno 5 din; Radovljica: pšenica 2.75—3 din, ječmen 2.30—2.50 din, rž 2.50 din, oves 2.50 din, kornuza 1.90—2.50 din; Kranj: pšenica 3 din, ječmen 2.50 din, rž 2.50 din, oves 2.50 din, kornuza 2.65 din kg.

Fižol. Maribor 5—8 din, Radovljica 6 din, Kranj 6—7 din kg.

Sadje. Maribor jabolka 8—16 din, hruške 10 do 16 din, češnje 6—12 din, marelice 24—28 din kilogram.

Krompir. Maribor 2.25—2.75 din, novi merica 15—18 din, Radovljica 2.50 din, Kranj 2—2.50 din kilogram.

Seno. Maribor sladko 100—110 din, kisló 80 do 90 din, Radovljica 100 din, Kranj 125 din 100 kg.

Lucerna. Radovljica 100 din, Kranj 150 din 100 kg.

Slama. Radovljica 50—60 din, Kranj 75 din 100 kg.

Mleko. Maribor 2—2.50 din, Radovljica 2 din, Kranj 2.25—2.50 din liter.

Surovo maslo. Maribor 28—32 din, Radovljica 36 din, Kranj 38—42 din kg.

Jajca. Maribor 0.60—1 din, Radovljica 1 din, Kranj 0.90—1 din komad.

Perutnina. Maribor kokoš 25—35 din, par piščancev 22—35 din, gos 35—45 din, raca 15 do 22 din.

Trda drva. Radovljica 135 din, Kranj 125 din kubični meter.

Mesne cene

Govedina. Maribor 12—14 din, Radovljica 16 din, Kranj I. 16 din, II. 12 din kg.

Teletina. Maribor I. 14—16 din, II. 10—14 din, Radovljica 18—20 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 14—16 din (s kostmi), brez kosti 17—18 din, Radovljica 18 din, Kranj 18—20 din kg.

Slanina. Radovljica 20 din, Kranj 22 din kg.

Svinjska mast. Radovljica 22 din, Kranj 22 do 23 din kg.

Sejmi

9. julija živinski in kramarski: Lemberg, Pišce; svinjski: Središče, Ormož; živinski in konjski: Maribor; tržni dan za svinje: Dolnja Lendava — 10. julij svinjski: Ptuj, Celje, Trbovlje; goveji in kramarski: Dobrova pri Brezicah, Poljčane, Puconci v Prekmurju — 11. julija tržni dan za svinje: Turnišče v Prekmurju — 12. julija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Šostanj, Tuhinj — 13. julija svinjski: Celje, Trbovlje, Brežice; za govedo, ovce in koze: Koprivna-Veliki dol; živinski in kramarski: Planina (okraj Šmarje pri Jelšah).

Razgovori z našimi naročniki

Zastaranje obresti vknjiženega dolga. S. G. Čeprav imate svojo terjatev vknjiženo in je hkrati vknjiženo, da je terjatev obrestovana, zastarajo obresti, v kolikor bodo ob razdelitvi izkupička za prodano posestvo starejše nego tri leta. Proti zastaranju bi se učinkovito mogli zavarovati le na ta način, da bi vsaka tri leta sproti iztožili obresti ter izposlovali vknjižbo zastavne pravice za te iztožene obresti. Seve bi prišli do plačila le v vrstnem redu te druge hipoteke; v vrstnem redu vknjižene terjatve na glavnici Vam grede le triletni davčni zaostanki.

Priznana renta vdovi in otroku ne zadošča za preživljanje. M. M. Ko se je Vaš mož smrtno ponesrečil v kamnolomu, je bila renta Vam in otroku določena v višini, kakor je predvidena v zakonu in ni bilo potrebno, da bi bili Vas vprašali, koliko rente zahtevate in kako naj se Vam renta izplača. Žal se renta ne določa po potrebi vdove in otroka, marveč le po dobi zavarovanja in višini zasluzka ponesrečenega zavarovanca. Renta se Vam bo izplačevala mesečno, kakor je to predvideno. Le v primeru, ako se boste ponovno poročili, bi se Vam izplačala enkratna odpravnina v višini triletna rente. Otrok dobiva rento do 16. leta starosti.

Davek žene in oprostitve plačila zemljarine. P. M. Pri določitvi, ali je posestnik oproščen plačila zemljarine, oziroma koliko znaša katastralni čist donos njegovega zemljišča, se ne upošteva le zemljišče, čigar lastnik je dotični posestnik, marveč skupna vsota katastralnega čistega donosa njegovega zemljišča, pa tudi onih zemljišč, čijih lastniki so člani istega skupnega hišnega gospodarstva. Vsi ti, namreč posestniki sam in omenjeni člani (torej tudi žena), veljajo za enega zemljarskega davčnega zavezanca ter skupna vsota katastralnega čistega donosa (ne davka) v območju ene davčne uprave ne sme znašati več kot 1000 din letno, ako se hoče doseči oprostitve plačila zemljarine. Iz višine davka, ki ga plačujete, skedpamo (ako je to le državni davek brez samoupravnih doklad), da katastralni čist donos presega 1000 din.

Rada bi bila učiteljica. Z. F. V Mariboru se Vaša hčerka lahko vpiše v državno učiteljsko šolo ali pa v učiteljsko šolo čč. Šolskih sester. Treba je vložiti prošnjo za sprejem do 31. julija ter ji priložiti svedočbo o nižji maturi ter krstni list; kolkovati je prošnjo za državno šolo z 10 dinarskim državnim kolkom, na učiteljsko čč. Šolških sester pa z 10 dinarskim cerkvenim kolkom. Polagati bo morala hčerka sprejemni izpit iz petja ter se podvreči zdravniškemu pregledu. Razen tega mora takoj vložiti prošnjo na banško upravo v Ljubljani, da ji dovoli popust starosti ter vpis v učiteljsko šolo, čeprav je že 18 let stara. Ako ne bo sprejela rešitve do 31. julija, naj v prošnji za sprejem (naslovljeni na učiteljsko šolo) omeni, da je že zaprosila za popust starosti, a da še ni sprejela zadevne rešitve. Šolanje traja pet let. — Lani so šolske sestre spre-

jemale učenke v internat (na hrano in stanovanje) proti plačilu 400 din mesečno. Letos bodo morale ceno zvišati radi narastle draginje. Na Vašo invalidnost se zasebniki in šolske sestre ne morejo ozirati, državnih internatov pa nimamo.

Žena noče izročiti krave, katero je mož prodal. L. A. Ako sta mož in žena solastnika posestva in na posestvu prirejene krave, tedaj more mož kravo pravoveljavno prodati tudi brez sodelovanja žene, a le, ako spada prodaja krave v okvir rednega gospodarstva in ako ni žena že pred prodajo ugovarjala temu, da bi njen mož vodil upravo njene proste imovine. — Okolnost, da je bil prodajalec pri sklepanju pogodbe vinjen, še ni utemeljen razlog za razveljavno pogodbe; resno pogodbeno voljo bi izkjučevala le pijanost, to je stanje, v katerem se človek ne zaveda svojih dejanj. Stanje (vinjenost ali pijanost) p o sklenjeni kupčiji ni merodajno. — Ako je potemtakem bil prodajalec le vinjen — in še to le po kupčiji — in ako je prodaja krave spadala v okvir rednega gospodarstva, ste upravičeni zahtevati od njega (eventualno s tožbo) izpolnitev pogodbe, to je izročitev kupljene krave. Zelo redki so primeri, da žena ugovarja temu, da bi njen mož vodil upravo njene proste imovine. Ugovor pa mora žena podati na tak način, da tretja oseba zanj zve. Ako Vam je eventualni ugovor žene brez Vaše krivde ostal nepoznan, tedaj napram Vam ni učinkovit in je kupčija, sklenjena z možem, veljavna. Poudarjamo, da je morala žena ugovarjati že pred kupčijo.

Dopust vpoklicanega moža — premestitev — podpora. K. A. Prošnjo, naj vpoklicanega moža odpuste vsaj na dopust ali premestijo bliže doma, bi bilo nasloviti na poveljstvo pristojnega vojaškega okrožja; kolkovati je ni treba. Je namreč le malo upanja na uspeh, razen v kolikor gre za dopust 15 dni. Za podporo prosite pri pristojnem odboru; ako Vam je odbor ne prizna, imate pravico do pritožbe na predsednika pristojnega okrožnega sodišča. Prošnje in pritožbe so kolka proste.

Napeljava vode. D. G. v Sl. g. Na Vaša vprašanja Vam ne moremo točno odgovoriti, ker niste dejanskega stanu dovolj jasno popisali. Splošni predpisi so, da ne sme nihče ovirati naravnega odtoka vode; da ne sme odvajati kapnico na tuje zemljišče; da ne sme vplivati od svojega zemljišča z odtočno vodo na tuje zemljišče tako, da bi to presegalo po krajevnih razmerah obično mero in bistveno kratilo v kraju navadno rabo zemljišča. Pravico (služnost) odvajati kapnico na tuje zemljišče, odvajati in dovajati vodo se zamore priposestvovati s 30 letnim javnim izvrševanjem brez prošnje in sile.

Prepovedana pešpot. S. A. Ako ste hodili po sosedovem svetu že 30 let (vštevši Vaše prednike) javno, brez prošnje in brez sile, ste si priposestvovati zadevno služnostno pravico in se

Vam grožnje z odvzetnikom in tožbo ni bati, niti Vam ni treba plačati opominjnih stroškov. Smete pa hoditi le po tistem potu, kjer ste zadnjih 30 let; sam si novega pota ne smete zbrati, čeprav bi Vam sosed hojo po starem potu prepovedal. Ako je sosedov svet radi Vaše hoje na travnik in v opekarno bolj obramenjen, odnosno bi trpel sosed radi tega večjo škodo nego s golo hojo le v gozd, tedaj bi morali hojo na travnik in v opekarno opustiti, ker ne hodite tja že 30 let. V slednjem primeru bi morali plačati polovico opominjnih stroškov.

80 letni vlagatelj in zaščita. Č. M. Ako je denarnemu zavodu, v katerega je 80 letni oče vložil svoje prihranke, res priznana zaščita, tedaj je zavod dolžan izplačati le toliko, kolikor je določeno v odobrenem izplačilnem načrtu. Prosite, da Vam načrt pokažejo. Navodno se takl izjemni primeri, kakor je Vaš, vpoštevajo v izplačilnem načrtu; ako ne, ne boste mogli s silo ničesar doseči, marveč ste odvisni od uvidevnosti gospodov pri hranilnici.

Ivan K. Za Vas velja predvsem to, kar smo odgovorili šifri Č. M. Odkupi hranilnih knjižic niso regulirani v državnih zakonih, marveč so se pojavili kot posledica pomanjkanja gotovine v denarnih zavodih. Prepovedani takl odkupi niso, ako ne nasprotujejo obstoječim zakonom (zlasti onim o oduštvu). Ako je denarni zavod mnogo vložnega denarja dal na posodo kmetom, ki so zaščiteni, ako zavod nima mnogo rezerv, ako mu je dovoljena zaščita, ako je za stare vloge določena zelo nizka obrestna mera, potem vlagatelj, ki je dobil 50% vložnega denarja takoj izplačanega, odnosno ki je prodal hranilno vlogo za polovico nominalne vrednosti, niti ni preveč oškodovan, oziroma je odgovarjal tak posel dejanskim prilikam, ki so do nedavne vladale na denarnem trgu.

Nameravan nakup travnika. A. B. Gor. Rad. Lastniki travniških parcel g do n bi si bili priposestvovati služnostno pravico vožnje po travniku, ki ga nameravate kupiti, le z najmanj 30 letnim javnim opravljanjem zadevnih voženj brez sile in brez prošnje. Ako so začeli voziti res šele leta 1914, tedaj jim smete nadaljnje vožnje prepovedati. Odškodnine za nazaj niste upravičeni zahtevati, ker niste bili Vi lastnik travnika. Lahko bi jo zahtevali kot morebitni zakupjemalec travnika, a le za tri leta nazaj. Obnove starega mosta čez potok niste upravičeni zahtevati, marveč le opustitev voženj po Vašem travniku. Stvar prizadetih lastnikov je, kako si bodo uredili dovoz v bodoče.

Izguba očesa pri podiranju dreves. K. A. Vešenik. Ako ste podirali drevesa le za domačo rabo, tedaj službodajalec ni bil dolžan zavarovati Vas zoper nezgode. Radi tega nimate pravice zahtevati rento radi poškodbe očesa od Urađa za zavarovanje delavcev. Službodajalec bi bil dolžan plačati Vam odškodnino le, ako je Vašo poškodbo zakrivil on, oziroma jo je pripisati njegovi malomarnosti. Ako pa gre le za nesrečni slučaj, ali morda za Vašo lastno malomarnost, žal ne morete od nikogar zahtevati nikake odškodnine.

Naznanila

Salezijanski dijaški dom Martinišče v Murski Soboti sprejema dijake, ki obiskujejo le par minut oddaljeno državno realno gimnazijo. Dijaki imajo v zavodu skrbno nadzorstvo, stalno pomoč pri učenju in vzgojo po načelih velikega vzgojitelja in mladinojuba sv. Janeza Boske. Zavod se tudi letos lahko pohvali s prav lepim uspehom v šoli. Izmed 91 zavodovih dijakov jih je izdelalo 19 z odličnim, 33 s prav dobrim in 25 z dobrim uspehom; 7 dijakov ima popravni izpit iz enega predmeta in 4 dijaki iz dveh predmetov; padli so le trije. — Vzdrževalnica je kljub težkim časom zmerana. Za točnejša pojasnila pišite na: Ravnateljstvo Martinišča, Murska Sobota.

Rezervni podčastniki mariborskega vojnega okrožja se obveščajo, da se vrši ustanovni občni zbor pododbora URP v Mariboru dne 7. julija ob 9 v prostorih Narodnega doma. Ker bo to velika narodna manifestacija našega obmejnega Maribora, se morajo tega zbora udeležiti vsi rezervni podčastniki. Na občni zbor pride tudi delegat Glavne uprave URP iz Beograda, ki bo poročal o delu kakor tudi o doseženih uspehih ter ciljih in namenih URP. — Pripravljalni odbor.

Upokojenec vzame v najem majhno posestvo za dalj časa. Obširne dopise pod »Točen plačnik 880«.